

Datum van indiening : 5 mei 2020

Interpellatie van de heer Mathias Vanden Borre tot de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra

Onderwerp : De Strategische Visienota Kunsten van de Vlaamse Gemeenschap en de hervorming van het Kunstenlandschap

Geacht collegelid,

Op 30 maart 2020 publiceerde de Vlaamse minister-president bevoegd voor o.a. Cultuur zijn Strategische Visienota Kunsten (hierna genoemd: de nota). De nota is de verdere uitwerking van de beleidsnota Cultuur voor wat betreft de kunsten, en houdt rekening met de beleidslijnen van het Vlaams Regeerakkoord. Het is de leidraad om de komende jaren het beleid vorm te geven.

De nota kwam tot stand na uitvoerig overleg met verschillende actoren in het veld: individuele kunstenaars, werknemers uit de kunstensector, belangenbehartigers, steunpunten, kleine en grote organisaties uit verschillende disciplines en sectoren, leden van beoordelings- en adviescommissies, etc.

Ook de lokale overheden werden betrokken bij de opmaak van de visienota. Zo leverden de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) elk een bijdrage, waarover de minister-president met hen in dialoog ging.

In dat verband heb ik de volgende vragen:

- Welke bijdrage heeft de VGC geleverd voor de opmaak van de Strategische Visienota Kunsten?
- Wie heeft die bijdrage opgesteld: het College of de Administratie van de VGC?
- In welke mate kan die bijdrage herkend worden in de Strategische Visienota Kunsten? Welke elementen in de Strategische Visienota Kunsten zijn te danken aan de bijdrage van de VGC?

De nota vat aan met een hervorming van het Vlaams kunstenlandschap. Het Vlaamse subsidiebeleid wordt nu grotendeels bepaald door het Kunstendecreet. Maar dat decreet dreigt op zijn grenzen te botsen. De Vlaamse overheid stelt immers vast dat “verschillende kunstenaars startten bij projectsubsidies, om vervolgens na een groeiproces, de overstap te maken naar structurele subsidies en zo een volledige werking weten uitbouwen en artistiek ten volle tot bloei komen”. De realiteit van bovenbeschreven groeimodel is onhoudbaar gebleken in een context van een blijvende druk op de Vlaamse overheidsmiddelen. Het kunstenlandschap dreigt te verstarren en opkomende kunstenaars en organisaties botsen tegen een plafond.

Om ervoor te zorgen dat Vlaanderen zijn voortrekkersrol in de kunsten kan blijven opnemen, acht de Vlaamse Regering een hervorming van het Kunstendecreet noodzakelijk. Die hervorming vertaalt zich o.a. tot een hertekening van het subsidielandschap. In de nieuwe visie op het subsidielandschap onderscheidt de Vlaamse overheid een vierledige structuur: *Dynamische Ruimte, Brede Veld, Kerninstellingen* en *Kunstinstellingen*.

In dat verband heb ik de volgende vragen:

- Hoe staat het College tegenover de hervorming van het subsidielandschap?
- Hoe faciliteert de VGC samenwerkingen en kruisbestuivingen tussen de vier groepen van het subsidielandschap?

Met het concept van de *Dynamische Ruimte* bedoelt men ‘het deel van de kunstensector dat via projectmatige subsidies (projecten, beurzen voor individuele kunstenaars, doorbraaktrajecten, ...) wordt ondersteund. Het gaat om projecten die afgebakend zijn in opzet, doel en tijd. Kunstenaars en organisaties die projectmatig willen werken, zullen bewust kiezen voor de *Dynamische Ruimte*. De nota verduidelijkt dat projectsubsidies ‘niet per se een opstap zijn naar een structurele werking’ en ‘net zomin een terugvalpositie zijn bij de uitstroom vanuit het structurele veld’. Het combineren van projectsubsidies en structurele subsidies zal niet langer mogelijk zijn.

Het *Brede Veld* slaat op dat deel van de kunstensector dat via vijfjarige subsidies wordt ondersteund. Momenteel ontvangen 208 organisaties deze continue, structurele ondersteuning. Zij vormen een belangrijke schakel binnen het ecosysteem want ze bieden vanuit hun structurele inbedding en langetermijnperspectief kansen aan spelers uit de *Dynamische Ruimte* of andere organisaties.

Het zal, zoals hierboven vermeld, voor een organisatie die haar werking financiert met structurele subsidies niet langer mogelijk zijn om projectsubsidies aan te vragen. Bij het indienen van het dossier moet men in de meerjarenplanning de noodzakelijke middelen voorzien om met de vijfjarige subsidie binnen het Kunstendecreet de volledige werking – ook alle creaties en producties – te financieren. Maar de nota verduidelijkt dat samenwerkingen en kruisbestuivingen tussen de *Dynamische Ruimte*, het *Brede Veld*, de *Kern- en Kunstinstellingen* mogelijk blijven en zelfs uitdrukkelijk aangemoedigd worden.

In dat verband heb ik de volgende vragen:

- Hoeveel Brusselse organisaties ontvangen momenteel deze continue, structurele ondersteuning?
- Hebben die Brusselse organisaties de *know how* om een dergelijke meerjarenplan op te maken? Voorziet de administratie van de VGC begeleiding voor organisaties bij de opmaak van hun meerjarenplan om aanspraak te maken op een vijfjarige subsidie?

De structureel ingebedde kunstenuorganisaties die een meer duurzaam perspectief op lange termijn hebben, worden onder de nieuwe noemer *Kerninstellingen* geplaatst. Zij krijgen een subsidieperspectief dat verder reikt dan de vijfjarige subsidie binnen het *Brede Veld*. De kerninstellingen zullen hun eigen werking bepalen en zullen in dialoog gaan met de Vlaamse overheid over hun specifieke rol/functionaliteit in het Kunstenlandschap. Alleszins zullen ze zorgen voor talentontwikkeling en doorgroeimogelijkheden voor kunstenaars.

De overheid zal met elke *Kerninstelling* een beheersovereenkomst afsluiten. De stad of gemeente waarin de *Kerninstelling* gevestigd is, zal betrokken worden bij het opstellen van de beheersovereenkomst. Voor mogelijke instellingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, wordt de Vlaamse Gemeenschapscommissie betrokken.

In dat verband heb ik de volgende vragen:

- Organisaties zullen zich kunnen intekenen om *Kerninstelling* te worden. Heeft het College weet van organisaties die zich willen intekenen onder die categorie?
- Hoe ziet het College de betrokkenheid van de VGC bij het opstellen van een beheersovereenkomst voor mogelijke *Kerninstellingen* in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? Welke accenten wil het College leggen in die beheersovereenkomst?

Tot slot, de *Kunstinstellingen*. Net zoals voor *Kerninstellingen* zal er met beheersovereenkomsten worden gewerkt. Omwille van hun internationale, uitstraling, hun artistiek niveau, bereik en omvang waardoor ze de artistieke topambassadeurs van Vlaanderen mee op de kaart zetten, wordt voor hen eenzelfde subsidieperspectief van meer dan vijf jaar gehanteerd. In Brussel worden de organisaties *Ancienne Belgique* en *Brussels Philharmonic* reeds als *Kunstinstelling* gecategoriseerd, maar net zoals de organisaties die kandideren voor *Kerninstelling* zullen zij zich ook moeten intekenen om *Kunstinstelling* te worden.

In dat verband heb ik de volgende vraag:

- Heeft het College weet van organisaties die zich willen intekenen onder die categorie?

Ik dank u alvast voor uw antwoorden.